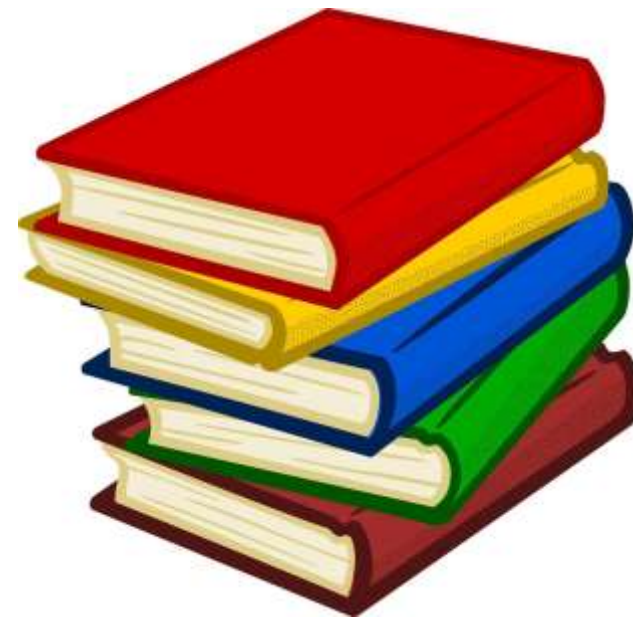

СЭДЭБ: ФРАЗЕОЛОГИ

Нэгэ үдхые хамтаараа тэмдэглэдэг хэдэн үгын хабсаралые **тогтомол холбуулалнууд** гү, али **фразеологизмууд** гэдэг.

Тогтомол холбуулалнуудые шэнжэлдэг эрдэмые **фразеологи** гэдэг.

Жэшээнъ:

*шонын зуурамаар – ехэ хүйтэн
долоон уулын саагуур – холо
хушуугаа холбохо – хоб жэб хөөрэлдэхэ
уһан дээрэ үрмэ тогтоохо- худалаар хэлэхэ*

Хамсыгаа шамаха - Рукава засучить. Усердно,

Как мокрая курица – Шудхаан хулгана

Чесать языки – Хэлэ амаа бүлюүдэхэ

Ном соо үгтэһэн тогтомол холбуулалнуудай толи:

Амалдаха — нюуса, хэлэжэ болохогүй юумэ хэлэжэрхихэ

Ама бардам — томо томоор шашаха

Амандаа уһа балгаха — дуугарангуй байха

Амаа татаха — багаар дуугарха.

Ама уран — гоёор хэлэхэ

Аман дээрээ — хэлэхэдээ бэрхэ

Амандаа золтой — халуун эдээн дээрэ ороһон хун

Ама хүрэхэ — 1. Эдээнһээ багаханаар хуртэхэ. 2. Сохюулха, нюдарга эдихэ

Амаа тоһодохо — олзотой байха. Ажал хэхэ, ама тоһодохо; эдилгэ үгэхэ

Ама һайтай — һайн юумэ хэлэдэг хун

Муу аматай — муу юумэ хэлэдэг хун

Амыень татаха — 1. Мориной ама татаха. 2. Дуу гаргахыень болюулха

Амыень таглаха — дуу гарахыень хорихо

Нюдэ аманда харуулхагүй — нюуса

Хэлэ амаа бүлюүдэхэ — хэруул хэхэ, хэлэ ама гаргаха

Хүнэй ама хараха — хүнэй хэлэһээр ябаха

Бахын һанаан далайда — дээгүүр һанаатай

Буруу шүрэбтэй — муу зантай

Бүдүүн хүзүүтэй – баян

Дүрбэн тэгшэ — тубһэндэ бэрхэ, юушые хэжэ шадаха

Яһаа хаяха, яһаа хадагалха — үхэхэ, наһа бараха

Ном соо үгтэһэн тогтомол холбуулалнуудай толи:

Муу нохойн һанаан долоон гүрөөһэндэ — хомхой һанаан
Нюдэндөө галтай — хүхюутэй
Нюдэ бүглэхэ, нюдэ далдалха — юумэ дутуу, муугаар хэхэ
Нюдэ сабшаха зуура — түргэн
Тархяа гээхэ — бодолгүйгөөр ябаха
Тэнгэриһээ нэгэ аха — наһатай
Улхархайгаа бусалгаха — унтаха
Унаһан малгайгаа абангүй — сүлөөгүй
Үмдэгүйнь үбдэг соорхойдоо өөдэрхөө — өөрыгөө мэдэхэгүй
Хилгааһанай эрмэг дээрэ — аюултай байдалда орохо үе
Хорхойдо хорогүй — номгон, аалин зантай хүн
Хүзүүн дээрэ һууха — хүнэй ашаар, туһаламжаар байдаг хүн
Хүндэ гартай — шангаар хүрэдэг хүн
Хэбтэһэн хони бодхоохогүй — номгон
Шорын үзүүр долёохо — муу юумэндэ орохо, муу юумэ
Дээрэ зүрхэтэй — айран үзэхэ
Долоон голтой — бүхэ голтой
Долоон шоные худалдаха — аргатай
Долоон уулын саагуур — холын холо
Долоон долоое хэлэхэ — оло дахин хэлэхэ
Долоон заяанда — үни

Зурагаар фразеологизмуудыг хангах,
мэдүүлэлтүүдийг зохёохо.

